

haaber, at hans Blik gaar ud over Spideryggen i Sjælland. I Vestegnen er der mange Embeder, som nok kunne trænge til den Forbedring, som dette Forslag vil medføre. Den anden Forbedring er den, at Offer og Accidentser bortfalde uden Bederlag. Dette mener jeg er et bethdeligt Fremskridt. Den tredje Forbedring er, hvad jeg ikke sætter mindst Pris paa, at Husmandenes Høstdage bortfalde. Det har forbauset mig, at det ikke har nogen Betydning for ærede Medlemmer, at man uden Bederlag afløser saadanne Tryk, som jeg indrømmer kunne være smaa, men det er ogsaa smaa Kræfter, som bære dem. For det Fjerde komme Præstegaardene ved denne Ordning for en stor Del af deres Tilliggendes Vedkommende i saadanne Hænder, at man derved kan vente større Udbytte af den Jord, som ligger til dem, og jeg vil hertil føie, at det er mit Haab, at vedkommende Minister vil være betænkt paa ved Udtyllningen af Præstegaardene, hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, paa de Egne, hvor det behøves, ogsaa at oprette mindre Lodder paa $\frac{1}{4}$ Tønde Hartkorn, ikke blot at oprette en Bondegaard af den Jord, som gaar ud over de to Tdr. Hartkorn, som bliver tilbage, men ogsaa at udlægge Huslodder. Jo flere af dem, der komme paa Markedet, paa desto rimeligere Bilkkaar ville de være at faae. Den femte Fordel er den, at Rigsdagen, særlig Folkethinget, her kommer i Besiddelse af den bevilligende Myndighed, som den ikke har Skygge af for Dieblisset. Ved Vædringsforslagets § 11 — jeg behøver ikke at omtale det videre — vil Rigsdagens bevilligende Myndighed netop faae en Bevillingsmagt, hvoraf den ikke nu er i Besiddelse; dette kan man ikke negte, er Tilfældet. De Herrer gaa altid ud fra, at Rigsdagen har fuld Bevillingsmyndighed over Kirkens Midler som over alle Statsindtægter, og at dette Forslag vil gjøre Staaet i Bevillingsmyndigheden, men det er ikke Tilfældet, den har ikke Spor af Bevillingsmyndighed. Ministeriet opretter — som vi have set — det ene Embede efter det andet og bestemmer Lønningen, uden at Rigsdagen har et eneste Ord at sige. Er denne Tilstand saa fortrinlig, at det skulde stille sig som farligt at komme ud af den og opnaa den Tilstand, vi tilsigte. — Til det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) — jeg vil nemlig blive i Veileegnen — skal jeg kun svare dette Ene, at det ingenlunde er af Modstrid mellem min Anskuelse og de Herrer's Anskuelse, at jeg staaer paa dette Standpunkt. Ingenlunde! Kunne De paatage sig at sætte Deres igjennem, vel, saa skal jeg personlig være med. (Berg, Kom saa da!). Nei, af flere Grunde. For det Første, fordi De ikke trænge til min Hjælp; det er hele Sagen, De ere store nok i Forveien, jeg mener her i Thinget; men netop der, hvor deres Forslags Uigjennemførelighed er en vis Sag, der er det, at det skorter de Herrer paa Indflydelse til at sætte det igjennem, og det

er paa Grund af Umuligheden af at sætte det igjennem, som jeg anser for i og for sig det Bedste, naar det var muligt, at jeg tager det Mulige, som ogsaa er godt. Det er hele Sagen. (Stemme: Det er ikke umuligt!) De Herrer sige, at det ikke er umuligt. Kan være! Jeg har ikke erfaret Andet end, at det hidtil har viist sig umuligt, og jeg tror, at vi kunne nøies med vort Forslag. Iaar vil jeg sætte Pris paa, at § 8 faaar den Vædring, som er foreslaaet af 3 ærede Medlemmer af dette Thing, og som jeg tidligere har stemt for. Jeg finder ikke, at der er nogen Grund til at forbyde en Mand at modtage en Gave, især naar han indtager den Stilling, som Menighedens Præst bør indtage til sin Menighed.

Th. Nielsen: Skjøndt de fem Grunde, som det ærede Medlem anførte for at tage Lovforslaget, meget ofte ere modbeviste og gjendrevne som havende Intet at betyde, skal jeg dog med et Par Ord omtale dem hver for sig, idet jeg tager dem i bagvendt Orden. Det ærede Medlem nævnte Bevillingsmyndigheden. Hidtil havde vi slet ingen, sagde han, nu sit vi dog nogen — ja, hvor megen eller hvor liden omtalte han ikke. Men jeg vil dog gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, skjøndt det er noget, han ikke selv kan være blind for, at saalænge det ikke er truffet nogen Afgjørelse, er der Muligheder for os; men saasnart vi gjennem dette Lovforslag sige, at de Midler, som hidtil have været henlagte til Præsternes Lønning, have en anden Stilling end Statens egne, da siger jeg, at vi saavel theoretisk som praktisk have anerkjendt, at de dog ikke ere Statens Eiendomme i samme Forstand som Statens øvrige Eiendomme, som f. Ex. de Lønninger, hvormed de juridiske Embedsmænd ere lønede ad Sportelveien. Dette tror jeg, at det ærede Medlem vist ikke vil negte. Offeret bortfalder, siger det ærede Medlem. For det Første skal jeg gjøre opmærksom paa, hvad Enhver for Øvrigt veed, at Offer er en frivillig Sag (Møjsigelse). Ja, jeg kjender meget godt Bestemmelserne af 1847, men praktisk er det dog en frivillig Sag. Men selv om der ogsaa naas Noget ved dette — for Øvrigt antager jeg, at det ærede Medlems nærmeste Meningsfæller paa en Maade ere meget ivrige for at faae Offringen til at vedblive, — men selv om det er Tilfældet, at der naas Noget derved, saa kommer der et Onde til Gjengjæld, der veier op med dette Gode, og det er, at det er paavist ved tidligere Forhandlinger — jeg henviser kun til dem — at Staten da kommer til at faae Understød ved en saadan Ordning (Brix: Accidentser!). Ja, haabe Offer og Accidentser. Hvad Husmandenes Høstdage angaar, skal jeg ganske vist indrømme, at det er Noget, som vi slet ikke kjende noget til i Sjælland, i alt Fald i den Egn, hvor jeg har bevæget mig; men dette skal jeg i Øvrigt lade staa ved sit Værd. Hvor stærkt Trykket er paa Bornholm, kan jeg